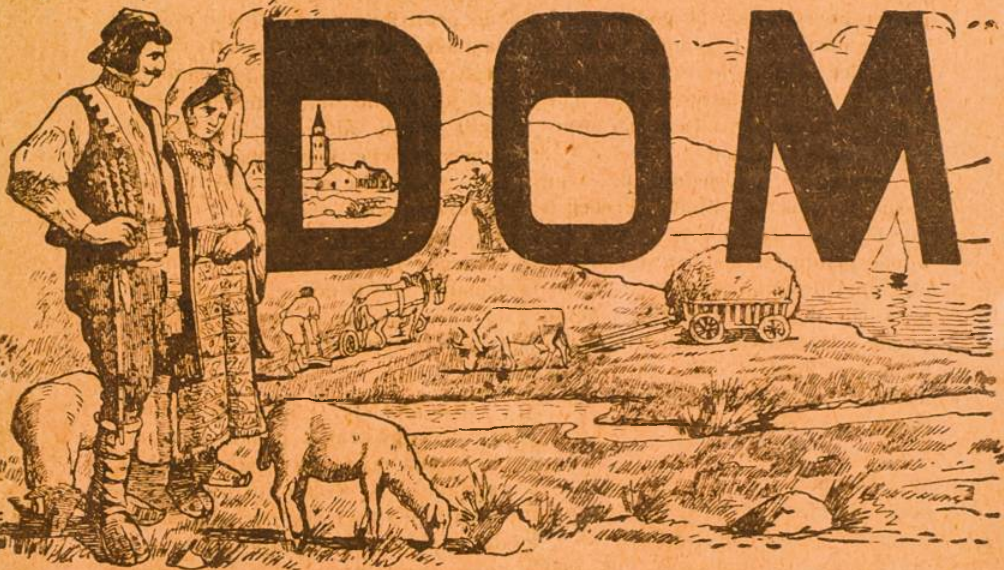

HRVATSKI DOM

Br. 6.

(ZA MISEG TRAVANJ 1924.)

KNJIGA PRVA.

SADRŽAJ:

1. Hrvatski Sabor u Splitu.
Spivao: Starac Mijo.
(Svršetak)
2. Tužaljke. Spivao: I. Passek.
3. Dva divergentna nazora.

Knjižarska cina . . . Din. 8.— (za tuzemstvo)
„ „ Dolar. Centi 0.20 (za inostranstvo).

„HRVATSKI DOM“

Uredjuje: Starac Mijo

Izlazi na prvi svakog miseca na jednom tiskanom arku.

Predplata za tuzemstvo

Za 12 Araka Din. 72.—

Za 6 „ 36.—

Knjižarska cina arku Din 8.—

Predplata za inozemstvo i Ameriku:

Za 12 Araka Dolara 2.—

Knjižarska cina Arku 0.20 cent.

Pisma, Pisme, Naručebe, Oglasi i Novci

Za „HRVATSKI DOM“

šalju se na adresu:

Miho Jerinić

ŠIBENIK, Glavna ulica 108. II.

Izdavatelj i odg. urednik: Jerinić, Miho

Tisak: Pučka Tiskara — Šibenik.

Odgovori Starca Mije.

„Hrvatski planinarski Dom“. God. 1874 u Zagrebu se je osnovalo „Hrvatsko planinsko društvo“. Ove godine navršuje se 50 godina društvenog obstanaka. U spomen petdeset godišnjice društvo je odlučilo u Zagrebu podignuti vlastiti Dom. Arhitekti Freudenreich i Deitsch osnovali su dotičnu skicu.

Društveni predsjednik dr. Ivan Krajač i tajnik dr. Zlatko Prebeg u ime odbora obraćaju se na sve ljubitelje planinarstva da sa dobrovoljnim doprinosima podupru rad odbora, eda društvo što bolje i ljepše izvede ovu osnovu. Dobrovoljni doprinosi za gradnju doma šalju se na adresu: „Hrvatsko Planinarsko Društvo“ — Zagreb.

„Vijenac“ — list za zabavu i pouku štampao se je u ovoj godini u znatno povećanoj nakladi, pa uprava toga lista moli sve one, koji ga kane držati, da joj to jave na adresu: Uprava „Vijenca“ Zagreb, Medulićeva ul. 30.

G. Mate Magdić - Ogulin. — Vaša pjesma „Dalmaciji“ nije mogla u ovaj arak. Doći će u narednom. Glede ostalih pjesama sam Vam pisao. Uredite prama uputi, pak će i one u tisak: Srdačni pozdrav!

Mr. Josip Pleić - Jerome — Veoma mi se dopada pjesma „Zastupnicima Hrvata“ ali radi ovdješnje cenzure za sada je nije moguće još donieti u listu. Ustrpite se i primite bratski pozdrav sa hrvatskog Jadrana.

G. I. Passek - Ogulin. — Za pjesmu „Naši pradjedovi“ nije bilo u ovom arku prostora. Da si zdravo i veseo!

G. Dr. O. A. - Beč. — Želiš znati kako mi je. Evo ti odgovora: Šibenska policija učinila je na Okružni Sud proti meni toliko do sad prijava, da budem li osudjen morati ću odsjesti nekih petdeset godina tamnice. Kad joj je bilo malo to onda je učinila jednu lažnu prijavu protiv moje najstarije kćeri Marinke, a jer se ni s tim nije mogla zasititi žvalo radikalne sile, sad mi tužiše i ženu radi paragrafa 92 b, 103 i 104 srbskog kaznenog zakona. Tako se nemoj iznenaditi, ako ti dopre do uši viest da smo sva trojica nakon „oslobodjenja“ dospjeli u tamnicu.

—
NA ZNANJE. - Tko nije primio prvi i drugi arak a primio je samo treći neka mi to javi, iste će dobiti naknadno. - Komu je radi ekonomnih prilika teško na jednom poslati polovicu predplate, on će najbolje učiniti da svaki mjesec plati primljeni arak, tako da njegova kesane će ni očititi ovaj neznatni izdatak.

Čitaj, brate, «Dom Hrvatski»
U kojem se piva bratski
Slozi Srba i Hrvata,

A kudi se zlo naopako
Mržnja, zavisl, ruglo svako,
Koje dili do dva brata,
Svak Gospodar u svom Domu
Nek na svitu bude 'vomu.
Svak nek gori svoju Sviću
I sam sebi kuje sriću
Svak nek svoju resi Glavu
I svom rodu stiče Slavu...

Ko prot svomu radi Rodu,
Ko mu ruši Dom-Slobodu.
Na vik vika proklet bio,
To mu piva Starac Mijo!

„Monarhiste pljačkaši su kesa,
 „Monarhiste podižu višala,
 „Monarhiste salivaju metke,
 „Monarhiste slobodicu tlače,
 „Monarhiste stvaraju topove,
 „Monarhiste malu daju dave,
 „Monarhiste svako blago duše,
 „Monarhiste uvadjaju mito,
 „Monarhiste, to su ona guba
 „Koja živi od tudjega truda,
 „Koja ljudim znoj krvavi s čela
 „Liže, dok im malaksaju sile
 „I po svitu ko mrtvaci živi
 „Od nemila do nedraga idu,
 „Obijajuć prage i toprage
 „Proseć svudje zalogaja kruha.
 „Ti se Ante, svojedobno slušo
 „Kako živu carevi i kralji
 „Na bečkomu i peštanskom

[dvoru.

„Kad neznahu šta će više kuhat
 „Svi kuhari kraljim i carevim
 Tad im vrazi u pomoć pridodju,
 „Izumiše jednu dvorsku hranu,
 „Nadišo joj čudnovato ime
 „Da ni cari a niti kraljevi
 „Nisu znali pogoditi tajnu.
 „Ta se hrana lakonski je zvala:
 „Tusta patka u šlafroku

noćnom!“

Kad se česar nasitio hrane
 Nikad jošter tako pripravljene
 K sebi zove kuhare na divan,
 Da mu kažu, šta je dobra jio.

Oni njemu rekoše istinu:
 „Živim guskam čupali smo perje,
 „Iz perja im krv prskala vruća.
 „Kada smo im izčupali perje
 „Na glave im navukosmo kožu
 „Sa debela zašiljka i vrata,
 „Te im s iglám probodismo

[kosti

„Na timenu do srca moždjana,
 „Da u njima sva ostane krvca.
 „Tada smo im, dok su jošter

[bile

„Vruće, kosti vadili iz mesa.
 „Dok taj poso obavljali jedni
 „Drugi od nas na isti su način
 „Tuste patke pripravljali žurno.
 „Tad smo patke na pola duhate
 „U guskinu zamotali meso
 „I u peći tiho zagrijanoj
 „Do dva sata lagano ih pekli“.
 „To je hrana to je božja mana
 „Kakvom samo cari i kraljevi
 „Za soframa goste dvorjanike
 „I njihove čarobnice vile,
 „Dvorske dame, tudje miljenice!
 „Ti si, Ante, i još što šta

[slušo

„U Budimu, kraljevskom dvoru,
 „Što se sve je događalo javno,
 „A da niko o tom nije smio
 „Nit pisnuti od straha pred

[kletom

„Srčbom silnih kraljevskih
 [žandara.

„Ti si slušo što Bečlije kažu
 „Potajice u četiri oka,
 „Da su kralji i česari bili
 „Nosioci razvratnog života,
 „Svaki od njih da darove dili
 „Tudjim ženam gojenoga lica,
 „Sitnih prsta i malih nožica,
 „A princevi kraljevskoga dvora,
 „Da su ludi sa lovom na ženske,
 „Kojim jošter ruže ne procvale;
 „A kraljice bečke česarice,
 „Ljubile su oficire mlade,
 „A u nuždi znale su i grlit
 „Kočijaše i soldate proste,
 „U tom nisu gledale na range,
 „Glavno da su jahat znali konje
 „Bez mlara, sedla i bez uzde,
 „A njihova zasluga je bila
 „Petokrunaš od čistoga srebra
 „I' za doba Terezije Maré
 „Jedna peča sa njezinom slikom.
 „Pa se tako kronprincima
 [bečkim
 „Nije znalo u istinu reći

ARAK ZA MISEC TRAVANJ 1924. — KNJIGA PRVA.

HRVATSKI DOM - Br. 6.

„Ko im babo, a ko im babajko.

„A kada su ugledali svita,

„Zvonila su sva crkvena zvana,

„Pucali su topovi i puške,

„Višali se šareni barjaci,

„Na brdima palile se vatre,

„U crkvama hvalilo se Boga,

„Da je žena sa krunom na glavi

„Porodila kronprince junaka,

„Kojino će kada ponaraste

„Od svog ćaće primit carsku
[krunu,

„I na kruni sve briljante drage,

„Što je ludi darovao narod,

„Nešto milom a ponešto silom

„Tlačitelju njegove slobode,

„Pijavici njegovih moždjana,

„Da on narod tlači i ubija,

„Ko što mu ga tlačio je otac

„Dok mu sjala na glavi je kruna,

„Sva od suha salivena zlata

„I prepuna dragoga kamenja

„Pustih suza bidnih podanika!

„Ti si slušo, i u tvoje uši

„Da je u njih grlo ko u deve.

„Nema bačve u bidna seljaka,

„Da bi mogla napojiti žedna

„Grla dvorskih sluga, perjanica,

„Koliko li polokati mogu

„Crna vina, rakije i pive

„I likera šampanjaca raznih.

„Nigda im se zasititi grlo

„Nije moglo siromaških suza,

„A džepi im ko jame duboke

„U njih sipaš, a vazda su prazni,

„U što troše one silne pare,

„Što ih krađu na kraljevom
[dvoru,

„Kad račune prikazuju krive

„Što im daju razni dobavljači,

„Samo za to, da na svojoj
[tvrđi

„Nose titul dvorskog dobavljača,

„Da se narod neuki prevari,

„I da misli, da je u njih bolja

„Roba, hrana od trgovca
[prostog.

„Ti si slušo, da je kronprince

[Rudolf

„Sinčić bio Andrassija grofa,

„Kraljevskoga ministra na dvoru

„I da nije poginuo ludo

„U čarobnom Majerlingu dvoreu

„U naručju Večere divojke,

„Koju no je ljubio od srca,

„Mimo svoje zakonite žene,

„Još bi mulac krunio se bio

„I ko cesar vladao narodu

„Uz pucanje i slavljenje zvona.

„A za Karla neznade se pravo

„Ko mu otac u istinu biše,

„Jer kako nam nova povist
[piše,

„Otac mu je u mladosti svojoj

„Kao princip otrovao krvcu

„Na grudima jedne dvorske
[dame,

„Koja ga je tetošila momka,

„A narodi morali su Karlu

„Sve od straha ispred monar-

[hista

„Klanjati se do zemljice crne

„I ljubiti mu skuta i kolina.

„U Beču je poštenjaka bilo,

„Koji nisu trpili nepravdu,

„Što činiše monarhiste kleti

„Prot narodu bidnome i gladnu

„I kad dodje od osvete vrime

„Pohaciše sve klobuke carske,

„Ludog Karla potiraše s dvora

„Da se samac klatari po svitu,

„Kada nije ni znao ni htio,

„Slušajući svite monarhista,

„Narodima udilit slobodu!

Prhne Karlo, nesta monar-

[hista,

Rastepe se sva kraljevska svita,

Da joj danas ni traga ni glasa

Nema više širom cilog svita.

Tako će se dogoditi svakoj

Mladoj, ludoj okrunjenoj glavi

Koja nezna da zavida rane,

Koja nezna da poštuje volju

Podanika svojih hranitelja,

Već bez glave sve savite sluša
Ulizica, crnih monarhista,
Kojim volja naroda je zadnja
Na kormilu dok su ministarstva,
A uza njih oružana sila.

Svi se danas varaju kraljevi
Koji misle da je bajuneta,
Tu da brani njihove ministre,
Koji volju podanika tlače,
Koji kralja bodre i sokole.
Da je narod kao marva miran;
Koji kralja varaju bez duše,
Kad mu vele da narodu ništa
Pod nebeskom kapicom ne fali
A on tamo umire od glada!
Isto kako što su znali fino
Kralja Franju prevariti prvi
Doglavnici kraljevskoga dvora
Kad mudnevnodonašahu podnos
Da on čita bečansku novinu,
Koji se je u jednom otisku
Samo za njeg tiskalo, u kojoj
Sve je bilo u kraljevstvu cilom
Zanašeno za kraljevu brađu;
U kojoj se pisalo je uvijek,
Da su kralju podanici virni,
Da im ništa ne fali na svitu,
Do li mlika od nebeskih ptica;

Takovi su monarhisti bili
Na francuzkim kraljevskim dvo

[rima,

Al kad jednom Napoleon treći
Sa najboljim svojim savitnikom
Preobučen u radničkim haljam
U podzemne podrume zaviri,
Kako mu se nakostrići kosa
Slušajući iz radničkih usta
Živu, голу istinu o dvoru -
U kom kralj je Napoleon treći
Na divane primao ministre
Sve njegove savitnike lažne.

On je htio poslušati riči,
Što je čuo u podzemnoj krčmi
I sa dvora protirati ljude,
Koji su ga krivo svitovali,
Al ga u tom monarhiste znaše
Zapričiti i on plati glavom

Dila ludá svojih ministara,
Savitnika, rojalista raznih.

A što se je Nikolaju caru
Dogodilo, to svi skupa znamo;
On je slušo savitnike krive,
Razputine i sve dvorske svinje,
Dok je narod čamio u robstvu
Jer je htio napiti se vodke.

Al kad narod otvorio oči
Nesta slave Nikolaja cara,
Da se jošter danas tačno nezna
Gdi mu kosti u zemljici gniju.

A što ne bi Vilim česar dao
Da mu se je dočepati vlasti,
Koji negda imашe on Silnik,
Koji se je zaslupiti dao
Od vojnika, glupih generala,
Da je vojska nimačkoga carstva
Na tom svitu neslomiva Sila,
Koja može prkositi svitu,
Na siveru kozacicá ruskim,
Na istoku rumunjskim bojarim,
Na zapadu francuskim topovim,
A na jugu Srbim i Hrvatim;

Koji se je prevariti dao
Od njegovih usijanih glava
Da nimačka više vridi marka
Nego dolar i engleska funta;
Koji se je zamamiti dao
Od nimačkih slipih inžinira
Da će pruska tehnika čudesa
Učiniti u svitskome klanju,
A kad tamo svi se prevariše,
U njihovim usijanim glavam,
Kad tankove Amerika stvori
I na bojno dovede ih polje.

Gdi tankovi pokážu se jednom
Tu ne vride Krupovi topovi,
Tu ne vridi nimačka tehnika.
Pred tankovim Nimačka se ori,
Pred tankovim česar Vilim biži,
Pred tankovim Hindeburga slava
Izčezava, ko mrtvačka sina,
A nimačka obori se marka
Da se danas do dva milijuna
U Nimačkoj od kokoši jaje
Plaća jedno u gotovu novcu.

Da su Vilim i Car Nikolaja,
Da je ludi Napoleon Treći
Na svom dvoru držo savitnike
Koji nisu vladali prot volji
I prot želji podanika svojih
Nigda ne bi poginuli bili
Od desnice podanika „virnih“.

Ti sam znadeš, oj Trumbiću

[Ante,

Da jè ovo sve istina živa,
Koja no se patvoriti neda
I ako je monarhistim krivo
Kada narod istinu divani
I ti, Ante, istinu divani
Nek te čuje Lika i Krbava
Nek slušaju i Kotari ravni,
I Zigor, otoci na moru.
Narod traži, da istinu zboriš,
A što će ti monarhiste reći
Nek te za njih nije pusta briga,

Ti narodu odkrivaj oltare,
Koje kriju monarhiste silni:
Ti narodu istinu prozbori
Kuju šute rojaliste kivni;
Ti narodu pričaj teške rane,
Koje kriju zlokobni ministri;
Ti narodu vidaj ljute rane,
Što mu daju policisti vajni;
Ti narodu muški brani kese,
Što ih razni pljačkaju džepari;
Ti narodu sve odkrivaj laži,
Što ih šire kojekakvi paži;
Ti narodu sve pokaži snove,
Što ih vrše komesari razni,
Ti narodu odkri dušu tvoju,
Iz sredine progovori srca,
Odkri njemu zakulisne varke,
Odkri njemu sve prevare vajne,
Odkri njemu sve podlosti tajne,
Odkri njemu sve zaprike važne,
Neka znade, odkle vitar puha,
Neka znade što se njemu kuha,
Neka znade što ga jošter čeka,
Nek ne bude više ona blèka,
Što je bio za pet punih lita,
Kad je slušo raznovrsne glase,
Kad je slušo silovite pisme,

Pune laži i otrova kletà,
Protu rodu vlastitome svomu,
Kad je slušo o ljubavi pismu.
A ne gledò izpod ogrtača
Gdi se kriju do dva ljuta mača,
Da mu siku sa ramena glavu,
Da mu siku na plećima ruke,
Da mu siku sa bokova noge,
Ne bude li slipo virovati,
Što mu priča općinski komesar,
Što mu baji obćinski nad-

[redar,

Što mu laže obćinski nadlugar,
Što mu vele seoski glavari,
Uzdignuti na seoske časti,
Da seljake varaju i krađu,
Samo da im uštrcuju otrov,
U njihovu kucavicu žilu.

Sve što tebi na grūdima leži,
A znaš, Ante, da će našem rodu
Donit korist, sriću, blagostanje,
Ljubav, slogu i slobodu zlatnu,
Kaži rodu, nemoj mu zatajit
Ništa, brate, što ga vodi dobru.

Reci rodu ti istinu živu :

„Monarhiste stvoriše batine
„Teške negve i teže singjire ;
„Monarhiste izrodi su roda,
„U njih nema poštenja ni lica,
„U njih nema ljubavi ni slogè,
„U njih nema razuma ni svisti,
„U njih nema mozga ni mož-

[djani,

„U njih lice od dvostruke kože,
„U njih srce od kamena tvrdje,
„U njih prsti na obe dvi ruke
„Po aršina dugi su i tanki,
„Svud prodiru, opazit ih nije
„Tako višto izvižbani jesu.

„Monarhiste od Evrope cile
„Po jednom su skovani kalupu.
„Njihov život da provedu bolje
„Svud vladaju prot narodne

[volje,

„Medju njima ljudim nema
[mista,

„Proždrlo ih pijavica trista,

„Nestalo im kućišća i traga,
 „Nestalo im uspomine tužne
 „Širom naše krasne domovine
 „Od Triglava do Crnoga Mora
 „I od Soče sve do Skadra grada!
 „Još su, Ante, u tvojoj spo-
 [mini,
 „Klete spletke bečkih dvorjanika,
 „Monarhista, raznih rojalista
 „Koji no su rod hrvatski trli
 „Sve u slavu Česara i Kralja,
 „Krvoloka, ljutih razbojnika.
 „Ti se sićáš razkošnog života,
 „Koji no su provodili dvorski
 „Perjanici i sve dvorske drolje,
 „Kakove su slavili orgije
 „U ćesarским i kraljevskim
 [dvorim.
 „Dok je narod skapavo od
 [glada,
 „I ćamio u tamnicam smradnim,
 „Punim uši, guštera i buha.
 „Ja sam jošter u ona vrimena
 „Proklinjao svakoga Hrvata
 „Koji carske i kraljevske zlatne
 „Na prsima prišiya ordene.
 „Ordeni su blistavila puni
 „Primaju ih ulizice podle,
 „S njim' se diće magareće glave,
 „S njim' se diće bez obraza
 [ljudi,
 „S njim' se diće izdajice roda,
 „S njim' se diće tlačitelji puka,
 „Koj se znoji od jutra do mraka
 „A od mraka do biloga danka
 „Da prehrani grudom crna kruha
 „Sebe, ženu i dićicu mału.
 „S toga opet na srdce ti sta-
 [vljam
 „Da ti s glave sve klobuke
 [baciš,
 „Što mirišu zlokugim mirisom,
 „Koga rabe rojalisti silni
 „I njihove kreketuše babe.
 „Prvi dio ti si tvoga rada
 „Proživio pošteno i lipo,
 „A sad skupi sve sile u sebi

„I dovrši drugi dio rada,
 „Kojemu si posvetio život.
 „I od zvirskog zuluma i pljačke
 „Oslobodi rod hrvatski, Ante,
 „Skupa složno s Radićem Sti-
 [panom!
 „Ti bez njega, uz koga je
 [narod,
 „Nemoj, Ante, za živoga Boga
 „Ni maknut se baš u ovo doba
 „Kad ludjaci traže rusu glavu,
 „Da mu satru na očigled svita,
 „Al' ju ne će, živoga mi Boga,
 „Satrit, kako što su naumili!
 „Nju ćuvaju hrvatske mišice,
 Nju nam ćuva Božija Provid-
 [nost,
 „Koja ju je podala nam, da nas
 „Iz okova oslobodi teških,
 „U koje smo ni krivi ni dužni
 „Mi upali virujući rići
 „Sladkoj, punoj pćelinjega
 [meda!
 „Al' da bi se koji pasjak našo,
 „Ćija prsa carski orden resi,
 „Te za pare i dvostruko mito
 „Il za pregršt izvoznica masnih
 „Iza plotu umorio Stipu,
 „Jaoh ti se njegovom kolinu.
 „Ti ćeš, Ante, demeškinju
 [ćordu
 „Iz korica podignuti u vis
 „I vodit ćeš Hrvatske Sokole
 „I pćelice sve Hrvatske Žene.
 „Da osvete Radićevu glavu,
 „Da pasjaku krv na grlo skoći
 „I njegovoj kukavici majci!
 „Kopati ćeš njihove grobove,
 „Tražeć kosti do sedam kolina,
 „Da im traga nestane medj
 [braćom
 „Sve od Soče do Crnoga mora.
 „Skupljaj, Ante. u redove tvoje
 „Pod zastavom hrvatskoga roda,
 „Sve seljake i radnike trudne,
 „Sve trgovce, činovnike bose,
 „Pope, frate i sve redovnike,

„Zene, dicu, i staro i mlado,
 „Pak ih vodi Stipi na poklone,
 „Koji neda da se cipa tvoja
 „Rodna gruda, Dalmacija kršna,
 „Već on traži, što tražimo i mi,
 „Da se naša Dalmacija mala,
 „Ujedini sa Hrvatskom Majkom,
 „Da nam Zagreb utočišće bude,
 „U svim našim nevoljam i tu-
 [gam,
 „Da nam Zagreb sve zakone
 [kroji,
 „Po kojim će nestati višala
 „I batina silnih rojalista;
 „Da nam Zagreb kesom zapo-
 [vida
 „Pod kojim će nestati i glada;
 „Da nam Zagreb pokazuje pute
 „Vićnoj sreći i ljubavi bratskoj
 „Izmedj braće raznovrne vire
 „Od Triglava do Crnoga Mora.
 „Ti pogledaj naokolo sebe
 „I vidit će čudo nečuvano :
 „Zlo u Boki, gore u Kotoru,

„Teško onom, ko je na Mosoru,
 „Teško Klisu, jer je na kamenu,
 „A kamenu, jer je Klis na njemu.
 „Teško Bosni dok je zulumčara
 „Dalmaciji dok joj je pljačkaša
 „Crnojgori, dok joj je alčaka
 „Sloveniji dok joj je grobara,
 „Vojvodini, dok joj je serdara,
 „Šumadiji dok joj je ulaka
 „A Hrvatskoj dok na trgu Marka
 „Svetog bude pašovati tudja
 „Sila, puška i nebratska sablja.
 „Sad da si mi, oj Trumbiću
 [Ante,
 „Zdravo bio, uspiha ti želim,
 „Ime ti se kovalo u zvizdam
 „I uz Stipu sjalo ti na nebu
 „Hrvatskome od vika do vika,
 „Na spominu rodu i plemenu,
 „Koji će vam blagoslivat dila,
 „U svom domu kada Hrvat
 [bude
 „Upravljati sa novcem i blagom
 „Bez tudjinâ bidnih doušnika!

(DIO DRUGI).

Kada Pismu Trumbić Ante
 [primi,
 On ju čita tri put zasebice,
 Svaki stih joj na aršinu miri
 I sazivlje svoje doglavnike.
 Pak im priča što mu Starac
 [Mijo
 Poručuje iz hrvatskog grada
 Šibenika na Jadranskom moru.
 „„Trebâ Starca poslušati Miju
 „„I u Splitu okupit Hrvate
 „„U Saboru roda hrvatskoga,
 „„Nek svit čuje na sve četiri
 [strane,
 „„Što hrvatska Dalmacija traži
 „„Od njezinih novih ljubitelja““.
 Kada Trumbić saslušao glase
 I sve želje svojih doglavnika,
 Kupi Ante svitu i svatove
 Po gradovim Dalmacije cile
 Po zâgorskim selima i kulam

Po otocim na Jadranskom moru,
 Te ih vodi Splitu gradu bilu,
 Da vićaju u sred Splita grada,
 O nevolji, koja narod tišti,
 O zlokugi, koja narod mori,
 O nepravdi, koja narod tlači,
 O neviri, koja narod bije.
 O batinam, koje narod mlate,
 O tamnicam, koje narod kriju,
 O sing,irim, koji narod dave,
 O pandrvim, koji narod vrte,
 O gujama, koje narod ližu,
 O zmijama, koje narod truju,
 O porezim, koji narod gule
 O škarama, koje Dalmaciju
 Prestigoše u tri dila tanka,
 I od Majke otrgnuše živu,
 Iz njezina materinog krila,
 Ko da joj je na sramotu bila.

Zbor sazivlju Narodni Hrvatski

U srid Splita hrvatski lavovi,
 Na čelu im Aržić Lovre stoji,
 Stari Borac hrvatskoga Roda,
 Uza nj stupa kita i svatovi
 Splita grada, hrvatskog ponosa:
 Čulić Jakov, Tomasović Ivo,
 Cuzzi Ivo, Krstulović Niko,
 Lukas Fabjan, Jurjeviću Ante,
 Šegvić Marin, Krstulović Duje,
 Kresić Marko, Matošiću Ante,
 Pavić Jakov, Senjanović Mate,
 Delić Dujo, Kovačić Šibiškin,
 Čulić Mate, Jakasović Ivo,
 Pilić Frane, Senjanović Ivo,
 Jelić Ante i Jelaska Kajo,
 Tudor Vuko i Kirjgin Branko,
 Tilić Juraj i Jakaša Vicko,
 Čulić Karlo i Bočina Ante
 Bilan Blago i Lisičić Lovro,
 Vidjak Jere, Dragomir Dragica,
 Brkić Josip i Mitrović Ante
 Šegvić Vicko i Jurašin Paško
 Sokol Damjan i Matošić Ante;
 Uza njih je Miličić Jakove
 A uz njega Jelaska Šimune,
 Na desnoj mu Milošiću Frane
 A na lijevoj Ivaniševići
 Prvi Ivan, a drugi je Marin
 Sve Hrvati, poštenoga čela,
 Zdrave svisti i savisti mirne,
 Kojima je zulum dodijao
 Što ga vrše nad građanima
 [mirnim
 Plaćenicima, izrodi hrvatstva,
 Razbojnicima u odori ljudskoj,
 Divlje zviri u janjećoj koži.

Dan svanuo dvadeset i treći
 U misicu svetoga Mihajla,
 Petog lita nakon sloma Beča,
 Podigla se Dalmacija cila,
 Kopnom jezdi, a po moru plovi
 Prama Splitu da sasluša Antu,
 Gdi se bori na Hrvatskom Zboru
 Prot čoporima podivljalih ljudi,
 Prot svima dušmanima hrvatstva,
 Koji su se zakleli i vragu

Da će služiti, samo rod Hrvata
 Da se s ovog iskorini svita.

Ah, da ti je pogledati bilo
 Kakove se podigle aždaje,
 Silovite svaka sa dvi glave,
 Da Hrvatim zborovanje smetu.

S jednom glavom šire lažne
 [visti

Da u Splitu razbojnici palé
 Kuće, dvore svakoga Hrvata,
 Ko uz Antu Trumbića pristaje,
 I viruje da ga Englez štuje,
 Rad njegove vanredne ljubavi,
 Kojim ljubi Dalmaciju kršnu
 I sve zemlje hrvatske po redu
 Uz Radića Stipana i onih
 Sedamdeset nestašivih lava,
 Sedamdeset po izboru junaka,
 Zastupnika hrvatskoga roda!
 Uz junaka Korošeca Antu,
 Uz Mehmeda barjaktara Spahu,
 Virnih druga Radića Stipana,
 Koji su se složili ko braća,
 Da se bore proti Radikalim,
 Koji su nas pozobati htjeli,
 Kao da smo zob, pšenica jara!

S drugom glavom izbuljenih
 [očima

A bodežem u desnici ruci,
 Svakom prite, ne poznaju šale,
 Da će njemu nataknuti glavu
 Na vrh vrška bajunete oštre,
 Ako li se usudi otići
 U Split slušati Trumbića Antuna,
 Gdi na Zboru Narodnom Hr-
 [vatskom
 Rodu zbori odrišite riči!

Kad su tako plaćeni alčaci
 Na otocima prevarili narod
 I silom mu zapričili poći
 U Split, da mu olakša pri duši
 Slušajući rič poštenu, jaku,
 Kad besidi Trumbić Ante glasno,
 I kad siče, ko što more siče
 Pliskavica, kad za ribom leti,
 Sve konope, što nas danas vežu,
 Da se gori čutimo robovi

Nakom Sloma Austrije crné,
Nego li smo u povisti ikad
Bili tamo od starih vremena,
Pod Mlečićom ljutim Gospo-
[darom !

Kada crne zapaziše čete
Kako narod iz Zagore vrvi
Prama Splitu, da sasluša Antu,
Poletiše oružjem do grla
I sve pute zatvoriše puškom
Nedajući nikomu prolaza
Prama Splitu, sru Dalmacije.

Al to malo sve je crnim vra-
[nam,
Rek bi bilo, pak se domislile,
I u gradu skote postaviše,
Da navale na svakog Hrvata,
Koji bi se usudio kliknut :
„Bog nek živi Radića Stipana!
„Bog nek živi Trumbića Antuna!
„Bog nek živi naš hrvatski Za-
[greb !
„Bog nek živi Hrvatsku Domaju!

Kad spaziše Splicićani Hrvati,
Što im radi podkupljena bagra.
Sred njegovog hrvatskoga grada,
Po čelu ih mrtvi znoj polije,
Svaki od njih zasrami se sebe,
Da je nekoć u tamnicam gnio,
Za slobodu ciloga Balkana,
A Slobode doživio nije
Već ga tare radikalska ruka
Gore neg li ga je bečka trla
Ili ona mletačkoga lava.

Nad Splitom se otvorilo nebo,
Na nebu se pokaze sveti,
Medju njima Starčeviću Ante,
A do njega Pavlinović Miho,
Uz bok stoji Eugen Kvaternik,
Na desnoj mu Evgenij Kumičić
Nad njima je stari Klaić Miho
A do njega Duboković Niko,
Stari borac šestdesetih lita
Prot zulumu mletačkog lava,
Prot nepravdi dvoglavoga orla

Na otocim Jadranskoga mora.
Oni s neba promatraju klance
U koje smo zapadnuli varkom.
Pred njih stupa Pavlinović
[Miho,

Nagne glavu povrh Splita grada,
U rukama na zlatnom tacunu
Vidu mu se dvi mrtvačke glave.
U taj časak andjeli zatrubu
U hiljadu trubalja nebeskih,
Mir zavlada na nebu i zemlji,
U sred toga božanskoga mira
S neba glasi jesu dopirali
Do ušiju Splicićana Hrvata
Što ih šalje Pavlinović Mijo :

„„„Oj Splicićani, sokolovi sivi,
„„„Virni Sinci, hrvatskog kolina,
„„„Sad je vrime, da se okupite,
„„„Uz Trumbića svi u jedno kolo
„„„Pa da skupa idete u Zagreb,
„„„Na poklone Radiću Stipanu
„„„Vašem ocu, naslidniku našem.
„„„Poslušajte, Splicićani Hrvati,
Glase vašeg Pavlinović Miha !
„„„Zaklinjem vas ovim mrtvim
[glavam,
„„„Koje no su za vas odrubljene
„„„U Bečkomu bile Novom Mistu,
„„„Junacima Zrinjskom Franko-
[panu!““

Kad to reče Pavlinović Miho
Nasmilane se Starčeviću Ante.
Rukam plješće Eugen Kvaternik,
Pozdrav šalje Evgenij Kumičić
Suze lje stari Klaić Miho,
Tare mu ih Duboković Niko,
A neska zatvore se vrata.

Tad Splicićani otvoriše oči
I Zagrebu upraviše ruke,
Ključ što ih tanko grola nosi :
„„„Tamo, tamo preko Velebita,
„„„Do Zagreba, srca svih Hrvata
„„„Neka leti duša Dalmacije,
„„„Tamo, tamo Pavlinović Miho
„„„Svih nas šalje, tamo nam je
[misto,

„„Da se narod slavni ujedini,
 „„Da osnuje vlastitu Kolibu
 „„U kojoj će samâc gospodarit,
 „„Kako ga je Starčeviću Ante
 „„Kako ga je Eugen Kvaternik,
 „„Kako ga je Evgenij Kumičić
 „„Kako ga je Pavlinović Miho,
 „„Kako ga je stari Klaić Miho
 „„Za svog vika uvijek podučavo
 „„I kako ga sada Radić uči
 „„I uz njega dalmatinska zvezda
 „„Ante Trumbić, na nebeskom
 [svoda“““

I Splitsani, pobornici stari
 Skupiše se svi u jedno kolo,
 K njima su se pridružili mladi
 Sokolići Šibenika grada,
 Kad začuše što uradi zulum,
 Najnovijeg lažnog hranitelja,
 Koji s vragom sebi jamu kopa,
 Kad proganja hrvatske redove,
 Koji priti toljagom i klanjem,
 Koji priti olovom i zrnom,
 Koji priti sikirom i nožem
 Da ubija hrvatske građane
 A u slavu lažnih hranitelja
 Te odoše na obalu morskju
 Blizu stana Trumbića Antuna,
 Da slušaju na hiljade ljudi
 Rič Trumbića, uzdanice naše,

Kolika je obala na moru
 Grada Splita široka i duga,
 Sva je bila prikrivena glavam
 Sve po izbor hrvatskih sinova,
 Zoveć Antu na prozor da dodje,
 I da rodu progovori glasno
 Rad šta skoti prite i galame,
 Rad šta rulja s oružjem se grozi,
 Ko ju brani, u čigovo ime
 Ona ruši hrvatske domove.
 A da za nju zakoni ne vride.

Kad se narod skupi na obali
 Pozdravi ga starac Aržić Lovre
 A u ime Hrvatskoga Zbora
 I u ime Splitsana Hrvata:
 „Zdravo da ste kito i svatovi
 „Iz Zagore, sa otoka bilih,

„Iz Kotara, Šibenika grada,
 „Iz Makarske i ravnih Poljica
 „Vas pozdravlja, oj Hrvati
 [braćo,
 „Split sidište hrvatskih kraljeva.
 „Što mi sada tražimo Splitsani,
 „Isto traže zagrebačka braća
 „I Hrvati gdi god oni bili
 „Pod nebeskom na tom svitu
 [kapom.

„Ali čujte, vi hrvatska braćo,
 „Kako su nas htili prevariti
 „Režimlje, radikalski sveti.
 „Nudiše nam pustih milijuna
 „Radikali, da mi Split prodamo
 „Ali se nije Split im htio prodat
 „On je osto svojim predjam
 [viran
 „I za pare ne će nikom služiti
 „I robovat, oj hrvatska braćo!
 „U Splitu je prva nikla klica
 „Književnosti hrvatske nam

[sjajne,
 „A žarište narodne nam svišti
 „Split je bio pod Mletačkim
 [Lavom,
 „I habsburškim pod dvoglavim
 [orlom,
 „On je znao spasiti Jadran plavi
 „Svome Rodu, hrvatskoj domaji,
 „I sada će bez miljuna ostat,
 „Ali ne će prodati imena
 „Junačkoga hrvatskoga roda.

Kad se Trumbić pomoli pred
 [svitom
 Urnebesni padahu poklici:
 „„Bog da živi Radića Stipana!
 „„Bog da živi Trumbića Antuna!
 „„Bog Hrvatsku živi Domovinul
 „„Bog da živi hrvatski nam
 [Zagreb

„„I u njemu Hrvatske Sokole
 „„I junačke sve Hrvatke žene!““
 Kad poklici malko prestadoše,
 Trumbić Ante narodu prozbori:
 „Braćo draga, nestrašivi borci,
 „Braćo mila, sokolovi sivi,

„Braća rodna, Splićani Hrvati,
 „Zbor Narodni Hrvatski u Splitu
 „:Uspio je, a da nije mogo
 „,Uspit bolje u ova vrmena,
 „,Kad nas tlači bajuneta sila,
 „,Kad smo sužnji podivljalih
 [zviri!
 „,Kad smo, braćo, mi hrvatski
 [narod,
 „,Zbor ovako završili sjajno.
 „,Naš smo poso obavili dobro.
 „,A sad, braćo, poslušajte mene,
 „,Svi čuvajmo hrvatsku ideju,
 „,Koja nas je branila do sada
 „,I koja će braniti nam uvijek
 „,Našu zemlju, naše ovo more
 „,Od tudjinskog presizanja kleta,
 „,Jer je ovo zemljište na kojem
 „,Znajte skrajna granica hrvat-
 [stva
 „,I države ciloga Slavenstva“.
 Jošter Trumbić ne dovrši riči
 A hiljade zaori glasova
 Hrvatskoga Narodnoga Zbora :
 „,„Mi nedamo niti pedalj zemlje,
 „,„Stare naše kolivke Hrvata,
 „,„Da prevarom tudjim náma
 [otme!
 „,„Bog da živi Radića Stipana,
 „,„Bog nek živi Trumbiću An-
 [tuna!
 „,„Bog nek živi hrvatski nam
 [Zagreb!
 „,„I u njemu Hrvatske Sokole
 „,„I junačke sve Hrvatske Žene

„,„Bog Hrvatsku živi Domo-
 [vinu!““

Uz poklike Rodu i Domaji
 Zbor se rasta od Trumbića Ante,
 A da nigdi ne bijaše vidit
 Plačenika, izroda i skotá,
 Koji Splitu, Dalmaciji ciloj
 Nanesoše sramotu i ruglo
 Kad za pare i puste dinare
 Staviše se u sramotnu službu
 Radikala, jogunica silnih!
 Al i njima mrka zora rudi,
 Rod se budi i trpiti ne će,
 Da mu gamad zanoveta duši,
 Da mu gamad i u lice pljuje,
 Da mu gamad sitnu dicu truje,
 Da mu gamad silom zapovida!

Rod se budi, Hrvati se dižu
 Slomiti će silu i okove
 Izbavit će Srbe i Hrvate
 I Slovence, braću Muslimane
 Od robije ljutih Radikala,
 I kuluka, tudjeg pašaluka.
 Rod se budi, Hrvati će s umom
 Skršit tajne zakulisne snove
 I sve lažne Radikale nove!

A sad braćo, zdravo i veselo
 Skupljamo se svi u jedno kolo,
 A pod vodstvo Radića Stipana
 I Trumbića Splićanina Ante,
 Da nas vode trnovitim putem,
 Da nas vode preko svih zaprika,
 Da nas vode mimo svih višala,
 Da nas vode ispred bajoneta
 Do slobode, uzdanice naše!

I. PASSEK: (Ogulin).

TUŽALJKE.

I.

Došlo već je doba
Dugo željkovano,
Okopnio je snižak,
Divan đanak banô.

O moj dome, dome
Žiću moga vaja,
Zast' me goniš bôna
Iz dragog zavičaja?

Čekao sam nujno
Dok je došla proljet,
A sad i ja moram
U bijeli taj svijet! *)

Sa suzom u oku,
Sa suzicom bôlom
Opraštam se bolan
Sa lugom i dolom.

Tek je danak b'jeli
Ko' biser granuo,
A ptičića se cvrkut
Na granama začuo;

Još na pragu stojim,
Gledam polja, luge,
Srce puknut hoće
Sa preteške tuge.

Okom suzним gledam
Dragi, stari domak,
A misô mi šapće:
Gdje t' je sada konak?

O moj dragi dome,
Moj uresu lijepi
Sa rastanka toga
Srce mi se cijepi.

O mladosti tužna,
O željeni luzi,
O sladjadi danci
Moji mili druzi.

O živote danâ
Crnog mi života,
Kuda poč mi valja,
Kud ću sad sirota?

O izvore slatki
Biser našeg gaja
„Z bogom“ — poč mi je
Iz našega kraja!

Z bogom stari dome,
Žiću raja mog;
Z bogom suzam šapćem
Čuvao Te Bog!

Z bogom krasno nebo,
Z bogom zvijezde male;
Z bogom kudro mili,
Z bogom stare šale!

Z bogom rodno polje,
Z bogom mila ševo;
Z bogom lane moje,
Divna moja d'jevo!

Ostavljam Vas bolan,
Srce mi se cijepa;
O sudbino, sudbino
Što si tako slijeпа? ...

II.

O hridinu tvrdu
Skače more, pjени,
Muklo zборе vali
Bijuć se o stijeni.

*) Po pjesnikovoj želji ostavljamo ijekavštinu.

Nad morem valova
Leti galeb bijeli,
Kril' ma svojim šumi
Kô neba angjeli.

Domovino mila
Još Te gledam sada
Časak, pa mi srce
S teška plače jada.

O sudbo, o sudbo!
Zašt' me biješ toli?
Domaju mi grabiš
Kuju srce voli! . . .

U daljini — jao!
Još se malo vidi,
Crkvice je mala
Na ogromnoj hridi.

Zadnji pozdrav ona
Kô da nosi meni,
Te mi tješeć zbori:
Ne veni, ne veni! . . .

Čekat će te u životu
Mnogi jošte jadi,
Ali brajko, ne zaborav'
I za unene radi!

Obrisô sám suzu
U bijednomu oku,
Zatomio sam njome
Srca bol duboku.

Šapnuo sam žarko toli:
„Domovino mila,
Bijedna si nam sada Majko
Jer Te bije sila!

Ali dok je srca naših
Dok je moga Roda;
Svanuti će Majko Tebi
Žudjena Sloboda! . . .

III.

U dalekoj zemlji,
Zemlji Slobode
Vjek na Tebe mislim
Moj premili Rode!

Il' se javlja danak
Misô Tebi leti,
Ili pada nojca
Ti si u pameti!

O zemljo, o zemljo,
Majko moja mila
Ti uzore Majka,
Ti Kraljice Vilâ! . . .

IV.

Rane dvije imam
Na srdašću svome,
Što izgubih Vilu
I još Tebe dragi dome!

I ta rana gorko
Moje srce para,
Kao munja sjekne,
A kô grom obara.

Za nevinih dana,
Za krasna proljeća,
Kada narav diše
S prekrasnoga cvijeća;

Tada spazih Tebe
Moje milo lane,
Od tad tratim bolno
Žalosne si dane.

Dan je bio krasan,
Narav šuti nijemo,
Ta i listak sitni
Veće je zadrijemô.

Tada čuh ja glasak,
Kô sa crkve zvona,
Ali sa tog glasa
Drhtnu duša bôna.

Miljem mi se grudi
Ispuniše mlade,
Al' i bola gorka
Srcu mome pade.

Sječaš li se angjele
Kada za sumraka
Čekah te na vrelu
Prije crna mraka?

Ti bi došla smiješeći se
Angjeoskim smiješkom,
A ja gledah tada tebe
Miljem, bolom nekom, —

V.

Na burnome moru
Grozni vali skaču,
Biju se o ladju;
Ljudi bolno plaču.

Sijeva tamno nebo,
Gromi tamom ore,
Drhšćuće mi ustne
Vruću molbu zборе :

O Bože, koj' dade
Da demoni mora
Bacaju tu ladju
Kô maleni ora'!

Koj' dade tu tamu
I te munje strašne,
Koji dade grome
Strašno gromoglasne.

Ti si Otac dobri,
Za se Te ne molim ;
Majku mi izbavi,
Kuju tamo volim.

Domovinu Majku
Izbavi iz tame,
Vidaj joj, o zavi
Strašne, bône rane!

Krvari mi srce
Gledajući Nanu
Pucaju mi grudi
Gubeć milu Hranu!

Daj Gospode silni,
Daj rasprši tamu ;
Kraju mi privedi
O premilu Mamu! . . .

VI.

Na obzorju vedrom
Krasno sunce sjaje,
Zlatnim svojim traci
Milje, radost daje . . .

U dolini potok
Na potoku djeva,
Peru moma rublje
Pjevajuć kô ševa.

Oh, taj glasak svaki
Srce moje diže,
A glavom mi tmurnom
Bijesan oganj liže. —

Gledji je, o gledji,
Ta to djeva nije,
To je čarna vila
Što s' oblaku vije . . .

Ta to nisu glasi
Sa svijeta smrtnikâ,
To akordi zvone
Božjih ugodnikâ.

A to rublje bijelo,
To je biser bijeli,
Kojega su zemlji
Donijeli angjeli . . .

VII.

Na brdasću malom
Krasan dvorac stoji,
Do stotinu godina
Već kô starac broji.

Sad je ovdje tiho
Kô u groba ruci,
A prije, a prije
Zvonili su zvuci.

Iz toga je dvora
Nikô junak pravi,
Kog' do sunca diže,
Cio narod slavi . . .

Uspomena njeg'va svima
Mila je kô zlato,
Mnogo Rodu On učini ; —
Hvala Njemu za to! . . .

Počeo je prvi zborit
O slobodi — Vili,
Koje časi zlatni jesu,
Svakome su mili.

Prènuo je on Domaju
Iz mrtvila sušta,
Mnogo, mnogo ispjevaše
Biser — Njeg'va usta.

Kad umrije, cio narod
Groznu bol zadobi,
Ali srcem bogat osta,
Ne kô prije robi! . . .

VIII.

Cvrči skladno ševa,
Mile pjesme pòje;
U šumi s drveća
Skladno šume hvoje.

Na polju ratari
Pjevajući rade,
Posò težak, mučan
Skladnom pjesmom slove.

Što mi srcem toli
Rajski truci teku,
Zar mi srce dobi
Opet radost neku? . . .

U domu, u domu,
Kad sam dijete bio
O toli sam sretan,
Toli vesò bio! . . .

Valjda i sad teče
Radost srcu momu,
Dā, sjećam se, sjećam
Časova u domu, . .

U zelenu gaju
Skladno cvrče ptice,
Oh s toga mi opet
Bôno drhtnu srce! . . .

IX.

Božić, blagi danāk
Opet svijetu svanu,
Opet sunce Spasa
Na veselje granu.

Gle . . . s crkvice male
Skladno zvuci ječe,
Kô da srce moje
Krutila rana liječe.

Uzdrhta mi duša
Sa ganuća toga,
A molitva hri
Pred prijestolje Boga!

„O Bože, o Bože,
Koji dadè Sina
Na Spasenje svijetu,
Suzi tih dolinā.

„Daj, o dragi Bože
Pošlji opet Sina,
Da mi srećom svane
Mila Domovina!

„Domaja, Domaja,
Suza tih dolina
Trebā, moli, vapi
Za jednoga sinā.

O pošlji, ga, pošlji,
Daj ga mome Rodu,
Da otkupi grijehe,
Dade nam Slobodu!

DVA DIVERGANTNA NAZORA.

Broj 4 bio je zaplijenjen od policijskog komesara Nikole Carevića, koji je u pjesmi „Pozdrav Hrvatima“ otkrio stihova i rieči, kojih tamo u obće nije ni bilo. U ovom se pozdravu u kratko prikazuje stanje Hrvata u Šibeniku do sloma batinaškog carstva u Šibeniku, te se ističe, kako su Hrvati složni u borbi za njihovu narodnost u Šibeniku odolili svim napastima, progonstvima, batinama i kako sada opet složno i veselo mogu bez straha od tamnica pjevati „Još Hrvatska nij propala!“

Cieli sadržaj pozdrava nema ni jedne stavke, koja bi se mogla odnositi na državu, a ponadasve nigdje se i ne spominje srbsko ime, kako je to i naravno jer niti Država a niti Srbi niesu odgovorni za batinjanje Hrvata po tamnicama u Šibeniku. Za to su krivi i odgovorni drugi elementi, a to su uprav izdajice hrvatskoga naroda, pak se i sadržaj pozdrava odnosi na njih.

Za batinjanje Hrvata u šibenskim tamnicama nosi svu moralnu odgovornost glavom policijski komesar Nikola Carević i razumivo je, da je njemu ovaj pozdrav smetao.

Okručni Sud u Šibeniku u zaplijenjenom pozdravu nije našao ništa, što bi bilo proti državi i protiv Srba, te je ovom odlukom ukinuo zapljenu.

Pr. 2/24.

2

U Ime Njegova Veličanstva Kralja!

Kr. Okružni sud u Šibeiku kao sudbeni Dvor I. Molbe u tiskovnim poslima, riešavajući o predlogu 29,2 tg. Ss 2,24/2 kr. državnog odvjetništva u Šibeniku, saslušav isto kr. državno odvjetništvo u nejavnoj sjednici, presudio je:

Poništuje se zapljena obavljena od kr. Sreskog Poglavarstva — Policijski odsjek — a predložena na osnaženje sa strae kr. državnog odvjetništva u Šibeniku u pogledu periodičnog glasnika „Hrvatski Dom“ br. 4 koji je izašao iz štampe dne 28/2 u štampariji „Pučke Tiskare“ pod odgovornim urednikom Mihom Jerinićem.

RAZLOZI

U pjesmi na strani 40 i 41. zapljenjenog sa strane kr. Sreskog Poglavarstva — Policijski Odsjek — pod naslovom „Pozdrav Hrvatima sa kupljenim na velikom Hrvatskom plesu u Šibeniku“ ovaj sud ne nalazi ništa što bi moglo izazvati mržnju proti državi kao cjelini, niti što bi raspirivalo plemenski razdor između Hrvata i Srba, jer nema u cijeloj pjesmi ni spomena o državi ni o plemena.

Dosljedno tome nije se mogla označiti zapljena te se je moralo suditi kao gori.

Šibenik, dne 29. februara 1924.

Dr. SPALATIN m. p.

Okružni Sud je ovom odlukom doveo u škripac komesara Carevića, ali za to mu je viši zemaljski sud u Splitu priskočio u pomoć sa ovom čudnovatom odlukom

Pr. 2/24/5

U Ime Njegova Veličanstva Kralja!

Kr. viši zemaljski sud, u Splitu, kao sudbeni dvor II. molbe, riješavajući o pritužbi državnog odvjetništva protiv presude okružnog suda u Šibeniku, od 29 februara 1924. Pr. 2/24/3, kojom je bio odbijen predlog državnog odvjetništva, da se osnaži zaplijena obavljena od kr. Sreskog Poglavarstva — Policijski Odsjek — Šibeniku, u pogledu periodičnog glasnika „Hrvatski Dom“ br. 4, koji je izašao iz štampe dneva 28. februara 1924 u štampariji „Pučke Tiskare“ pod odgovornim urednikom Mihom Jerinićem, saslušavši državno nadodvjetništvo, u nejavnoj sjednici

presudio, je:

I. Oznažuje se zabrana rasturanja i prodavanja periodičnog glasnika „Hrvatski dom“ br. 4, štampanog dneva 28 februara 1924 u tiskari „Pučke Tiskare“ u Šibeniku. pod odgovornim urednikom Mihom Jerinićem.

II. Naredjuje se uništenje pohvatanih primjeraka i onih koji će se pohvatati, razmetnuće tipografskog sloga i objelodanjenje ove osude u službenom listu.

RAZLOZI

U inkriminiranoj pjesmi „Pozdrav Hrvata sakupljenim na velikom Hrvatskom plesu u Šibeniku“, bilo u pojedinim djelovima, bilo u njezinoj cjelini, prikazuje se na takav način stanje Hrvata u ovoj državi, da je to kadro da izazove plemenski razdor i ujedno mržnju protivu države kao cjeline sve i ako u cijeloj pjesmi nema spomena o srpskom djelu naroda, na koji se očito cilja, a niti o državi protiv čijeg se jedinstva očito ustaje.

Smatralo se je zato, da je zabrana rasturanja i prodavanja br. 4 periodičnog glasnika „Hrvatski Dom“ bila opravdana po čl. 138 Ustava pa se je izreklo kao gore.

Split, dne 6. marta 1924.

Dr. MEICHSNER s. r.

Dakle kriterij predsjednika višeg zemaljskog Suda dra. Meichsnera i državnog nadodvjetnika Antuna Zlošila u Splitu, slaže se sa kriterijom policijskog komesara Carevića u pitanju proganjanja Hrvata i hrvatske štampe u Šibeniku. Mi se nadamo da ne će proći dugo vremena i da će i ovim tiranima „Hrvatima“ odzvoniti u hrvatskoj Dalmaciji.

Travanj 1924. ima 30 dana.

Dani	Hrvatski Kalendar	Hrvatska narodna imena	Pravoslavni Hrvati
U. 1	Hugo	Gojislav, Grlica	Marija Egip.
S. 2	Franjo Paulski	Gojko, Gojmir, Grozda	Tito čudotv.
Č. 3	Rikardo	Goluban, Grozdana	Nikita pr.
P. 4	Izidor b.	Gorazd, Grozdana	Josip pj.
S. 5	Vincencij Fer.	Gorislav, Grozdana	Teodot i Ag.
N. 6	5. Gluha. Siksto	Gostimir, Gvozdana	5. N. P. Evtihij
P. 7	Hegerij	Gostirad, Gjurislava	Grigorij
U. 8	Dionizije, Albert	Gostislav, Hotislava	Irod
S. 9	Akacije b.	Gostivit, Hrana	Eupsihij
Č. 10	Ezekijel, Mehtilda	Gradimir, Hranislava	Terencije
P. 11	7 žalosti B. D. M.	Gradislav, Hvalislava	Antipije
S. 12	Julij p.	Gvozdani, Inoslava	Vasilije b.
N. 13	6. Cvjetna. Hermeneg.	Gjurislav, Jaglika	6. N. P. Artemon
P. 14	Justin m., Tiburcije m.	Hotimir, Jagoda	Martin p.
U. 15	Anastazija	Hotislav, Jagoda	Aristarh
S. 16	Turibije m.	Hranimir, Janja	Agapij
Č. 17	Vel. četvrtak	Hranislav, Jaromira	Vel. četvrtak
P. 18	Vel. petak	Hranko, Jaroslava	Vel. petak
S. 19	Vel. subota	Hrvatini, Jasika	Vel. subota
N. 20	Uskrs	Hrvoje, Jasna	Uskrs
P. 21	Uskrsni ponedjeljak	Hvalimir, Kaćuna	Uskrsni ponedjeljak
U. 22	Soter i Kajo	Inoslav, Kalina	Teodor S.
S. 23	Adalbert	Jaromir, Karamfila	Georgij vlm.
Č. 24	Juraj m.	Jaropuk, Kazimira	Sava Stratilat
P. 25	Marko ev.	Jaroslav, Kćerana	Marko ev.
S. 26	Klet i Marcel m.	Jelašin, Kita	Vasilije b. m.
N. 27	1. Bjela. Petar kan.	Jezdimir, Koraljka	N. Tomina. Simeon
P. 28	Pavao od Križa	Kazimir, Koraljka	Muč. Kizički
U. 29	Petar m.	Klonimir, Kosana	Jason i Sosip.
S. 30	Katarina S. dj.	Krajislav, Košuta	Jakob Zeb.

Sunce 1. izlazi 5.41. zalazi 18.28. 16. izlazi 5.15, zalazi 18.46.

Misec 4. ☉ izl. 5.56, zalazi 18.43. 19. ☽ izl. 18.47, zalazi 5.22.

12. ☽ izl. 10.53, zalazi 1.18. 26. ☾ izl. 1.10, zalazi 11.18.

Duljina dana 1. 12.47; 30. 14.12.

Dan naraste za 1.28.

Hrvati, kad vam Sreća u kuću čedo donese, nadjenite mu samo po jedno hrvatsko narodno ime, i ne dajte se od toga imena nikako odvratiti i ničim zastrašiti!

Svibanj 1924. ima 31 dan.

Dan	Hrvatski Kalendar	Hrvatska narodna imena	Pravoslavni Hrvati
Č. 1	Filip i Jakov ap.	Krajmir, Koviljka	Jeremija pro.
P. 2	Atanasij	Krasoje, Koviljka	Atanasij b.
S. 3	Našašće sv. Križa	Kresoje, Kraja	Teodosije
N. 4	2. po Usk. Florijan	Krešimir, Krajislava	N. Mironos. Pelagija
P. 5	Pijo V. p.	Krunoslav, Krasna	Irena
U. 6	Ivan pred vratima	Kupivoj, Kruna	Job
S. 7	Stanišlav, Zaštita sv. Josipa	Ljeboje, Krudja	Poj. sv. Križa
Č. 8	Miholjice	Lovorko, Krunoslava	Jovan ap. i j.
P. 9	Grgur Naz.	Ljuban, Kupina	Pr. m. sv. Nik.
S. 10	Izidor selj., Antonin b.	Ljubdrag, Ljepa	Simon Zilot
N. 11	3. po Usk. Franjo H.	Ljubinko, Ljepava	N. o. raslablj. Mokij, K. i M.
P. 12	Nerej i Ahilij m.	Ljubivoj, Ljepojka	Nikodim ap.
U. 13	Servacij m.	Ljubo, Ljuboje, Ljeposlava	Glikerija
S. 14	Bonifacije m.	Ljubobrat, Ljerka	Izidor m.
Č. 15	Sofija, Ivan de la Sal.	Ljubomir, Ljerka	Pahomije
P. 16	Ivan Nep. m.	Ljuboslav, Lovorika	Teodor
S. 17	Paskal	Ljudevit, Ljiljana	Andron.
N. 18	4. po Usk. Venancij	Ljudislav, Ljuba	N. o. samar. Teodot m.
P. 19	Celestin p.	Ljudomir, Ljubava	Patrikije
U. 20	Bernardin pr.	Medan, Medoje, Ljubica	Talalej m.
S. 21	Feliks (Srećko)	Milan, Ljabica	Konstantin
Č. 22	Helena i Julija	Milašin, Ljubinka	Vasilisko
P. 23	Desiderij	Milenko, Ljubislava	Mihael
S. 24	Ivana udova, Afra	Mileta, Ljuboslava	Sinaeon pr.
N. 25	5. po Usk. Grgur p.	Milinko, Ljudmila	N. o. step. Naš. gl. sv. Iv.
P. 26	Filip Nerij pr.	Milislav, Malina	Karpo
U. 27	Ivan P.	Milivoj, Malojka	Heladije
S. 28	Augustin b.	Milobrat, Mila	Nikita b.
Č. 29	Spasovo. Maksimin m.	Miloje, Milojko, Milahaa	Voznesenje. Teodosija m.
P. 30	Ferdinando pr.	Milorad, Milana	Izakij p.
S. 31	Angjela, Petronila	Miloslav, Milava	Jeremij

Sunce 1. izlazi 4.50, zalazi 19.05. 16. izlazi 4.30, zalazi 19.23.

Misec 4. ☉ izl. 5.23, zalazi 19.35. 18. ☽ izl. 18.51, zalazi 4.28.

12. ☾ izl. 11.38, zalazi 1.08. 25. ☾ izl. 0.37, zalazi 11.19.

Duljina dana 1. 14.15; 31. 15.22.

Dan naraste za 1.07.

Nadjevajte svojoj djeci samo po jedno hrvatsko narodno ime, a ne nikako po dva ili više imena, i ne nikako mješati hrvatsko ime sa ma kojim latinskim ili grčkim imenom, da se ne pokajete, ako bi ma tko svoje liepo hrvatsko ime neljepom tudjinskom imenu zapostavio!